Valnämnden

Sammanträdesdag
2026-10-12

Plats och tid	Birgittasalen 18:00 – 19:29
Beslutande ledamöter	Annie Säll (S), ordförande, Emanuel Alvarez (MP), vice ordförande, Christer Lindblad (S), Svante Hallstedt (M) ersätter Chris Alm (S), Richard Lindforss (M), Jan De Waern (M), Adam Ståhlkrantz (M), Hamid Ramazani (V), Marcus Johansson (SD) ersätter Patrik Söderberg (SD), Maria Ingerö Alias (KD), Tommy Källarsson (MED) ersätter Anders Jaakkola (MED).
Ej tjänstgörande ersättare	Ann Persson (V), Esa Tuuri (L).
Övriga närvarande	Kristofer Duarte, avdelningschef, Sara Staino, valsamordnare, Pia Clerté, politisk sekreterare för Kristdemokraterna, Ingela Moëll, nämndsekreterare.
Utses att justera	Emanuel Alvarez (MP).
Justeringens plats och tid	Sekreterarens tjänsterum, onsdag den 14 oktober 2026, kl. 16:00.
Protokollet omfattar	§§ 60-64

Underskrifter

Sekreterare .....
Ingela Moëll

Ordförande .....
Annie Säll (S)

Justerare ....
Emanuel Alvarez (MP).

ANSLAG/BEVIS	Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.
Beslutsinstans	Valnämnden
Sammanträdesdatum	2026-10-12
Datum då anslaget sätts upp	2026-10-14
Datum då anslaget tas ned	2026-11-05
Förvaringsplats för protokollet	Registrator

Underskrift .....
Ingela Moëll

Justerandes sign			**Utdragsbestyrkande**

Innehållsförteckning

§ 60	Upprop	3
§ 61	Justering	4
§ 62	Fastställande av föredragningslista	5
§ 63	Revidering av valnämndens reglemente samt gemensamma arbetsformer för kommunstyrelse och nämnder i Järfälla	6
§ 64	Slutrapport allmänna valen 2026, för godkännande	7 - 8

§ 60

Upprop

Upprop förrättas.

§ 61

Justering

Beslut

1. Valnämnden utser Emanuel Alvarez (MP) att tillsammans med ordförande justera dagens protokoll den 14 oktober 2026, kl. 16:00 i sekreterarens tjänsterum.

Valnämndens behandling

Beslutsgång
Ordföranden konstaterar att valnämnden utser Emanuel Alvarez (MP) att tillsammans med ordföranden justera dagens protokoll den 14 oktober 2026, kl. 16:00 i sekreterarens tjänsterum.

§ 62

Fastställande av föredragningslista

Beslut

1. Valnämnden fastställer föredragningslistan.

Valnämndens behandling

Beslutsgång
Ordföranden konstaterar att valnämnden fastställer föredragningslistan.

§ 63

Revidering av valnämndens reglemente samt gemensamma arbetsformer för kommunstyrelse och nämnder i Järfälla, yttrande för godkännande

Dnr VLN 2026/24

Beslut

1. Valnämnden godkänner yttrandet och överlämnar det till kommunstyrelsen som sitt eget.

Ärendet i korthet

Kommunstyrelseförvaltningens kansli genomför en översyn av kommunstyrelsens och nämndernas reglementen samt av gemensamma arbetsformer för kommunstyrelsen och nämnder i Järfälla kommun. Utöver de förslag som inkommit från förvaltningarna föreslås vissa ändringar av kommunstyrelseförvaltningens kansli. Kommunstyrelseförvaltningen föreslår att valnämnden godkänner yttrandet och överlämnar det till kommunstyrelsen som sitt eget.

Handlingar

1. Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, 2026-09-28
2. Kommunstyrelseförvaltningens förslag till yttrande, 2026-09-28
3. Förslag till revidering av valnämndens reglemente 2026-09-28
4. Förslag till reviderade gemensamma arbetsformer för kommunstyrelsen och nämnder i Järfälla, 2026-09-28
5. Kommentarer till föreslagna förändringar i valnämndens reglemente, samt till gemensamma arbetsformer för kommunstyrelse och nämnder i Järfälla kommun, 2026-09-28

Valnämndens behandling

Beslutsgång
Ordföranden konstaterar att valnämnden beslutar i enlighet med kommunstyrelseförvaltningens förslag.

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen

§ 64

Slutrapport allmänna valen 2026, för godkännande

Dnr VLN 2026/25

Beslut

1. Valnämnden godkänner slutrapport om riksdags-, region- och kommunfullmäktigevalet 2026.
2. Valnämnden beslutar att när ekonomisk konsekvensanalys färdigställts, biläggs den slutrapporten.

Ärendet i korthet

Slutrapporten redovisar arbetet med Riksdags-, region- och kommunfullmäktige (RRK)-valet 2026. Tillsammans med valnämndskansliets egna observationer utgör svaren från en enkät som gått ut till samtliga röstmottagare som tjänstgjort under förtidsröstning och valdagen grunden för slutrapporten. Rapporten används i utvärderingssyfte men även som planeringsunderlag inför framtida val. Kommunstyrelseförvaltningen föreslår att valnämnden godkänner slutrapporten.

Handlingar

1. Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-10-01
2. Slutrapport RRK-valet 2026

Reservation

Tommy Källarsson (MED) anmäler en skriftlig reservation från MED, *bilaga 1*.

Särskilt yttrande

Marcus Johansson (SD) anmäler ett särskilt yttrande från SD, *bilaga 2.*

Valnämndens behandling

Lämnade förslag

Annie Säll (S) yrkar, med instämmande av Emanuel Alvarez (MP), Richard Lindforss (M) och Marcus Johansson (SD), bifall till kommunstyrelseförvaltningens förslag, med tillägget att när ekonomisk konsekvensanalys har färdigställts biläggs den slutrapporten.

Marcus Johansson (SD) yrkar, med instämmande av Tommy Källarsson (MED), bifall till SD:s tilläggsförslag som lyder:

- **att** valorganisationen inför kommande val organiseras i tydligt definierade delprojekt med ansvarig funktion, tidplan, kontrollpunkter och reservrutiner.
- **att** operativa riskanalyser tas fram för valorganisationens olika delprojekt och underställs valnämnden för godkännande våren innan ett val.
- **att** tidigare identifierade brister från genomförda val förs in som obligatoriska kontrollpunkter i planeringen inför kommande val och följs upp till dess att de är åtgärdade,

- **att** valorganisationens bemanning och redundans stärks så att kritiska funktioner inte blir beroende av enskilda personer samt att arbetsmiljö, vila och möjlighet till måltider säkerställs för röstmottagarna,
- **att** förtidsröstning, ambulerande röstmottagning, valsedelslogistik, IT och reservdrift, valnatt samt preliminär rösträkning behandlas som särskilda kapacitets- och riskkritiska delar av valorganisationen,
- **att** rutinerna för valsedelslager, reservlager, mottagning och distribution ses över utifrån behovet av redundans, säkerhet och snabb påfyllnad.
- **att** röstmottagarnas arbetssituation ska förbättras med tydliga krav på deras villkor, tillgång till vilorum och möjlighet att värma mat.
- **att** valnämndens löpande information inför kommande val struktureras så att nämnden tydligt kan följa delprojektens status, identifierade risker, beslutade åtgärder, avvikelser och kvarstående kritiska frågor.
- a**tt** kommunstyrelseförvaltningen återkommer till valnämnden med en samlad åtgärdsplan för hur rekommendationerna i slutrapporten och ovanstående beslut ska genomföras inför nästa val.

Annie Säll (S) yrkar, med instämmande av Richard Lindforss (M) och Emanuel Alvarez (MP), avslag till SD:s tilläggsförslag.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att valnämnden beslutar i enlighet med kommunstyrelseförvaltningens förslag.

Ordföranden ställer bifall mot avslag till SD:s tilläggsförslag och konstaterar att valnämnden avslår förslaget.

Beslutet ska skickas till

Registrator

MEDBORGERLIG SAMLING JÄRFÄLLA

Reservation

Bilaga 1

Valnämnden 12 oktober 2026

Slutrapport RRK-valet 2026, för godkännande

Medborgerlig Samling reserverar sig mot beslutet att avslå Sverigedemokraternas tilläggsyrkande, eftersom valorganisationen behöver säkerställa att genomförandet av nästa val kan ske på ett bra sätt, särskilt mot bakgrund av de problem som har uppdagats under året. Sverigedemokraternas resonemang var väl underbyggt och flera ledamöter i nämnden från både höger och vänster utryckte sig i positiva ordalag om yrkandet. Trots detta valde nämnden att avslå yrkandet, sannolikt på grund av så kallade “röda linjer”.

Vi ställer oss dessutom ifrågasättande av nämndens resonemang att avvakta med dessa förbättringar i förhoppning om ett nytt valsedelssystem. Valmyndigheten har i över 16 år påtalat behovet av en översyn, men någon reform är inte beslutad. Det nuvarande systemet innebär betydande kostnader och logistiska bördor för mindre partier, som själva måste bekosta sina valsedlar och distribuera dem till landets vallokaler till skillnad från riksdagens 8 partier.

Tommy Källarsson (MED)

Tjänstgörande ersättare

Valnämnden 2026-10-12 **Bilaga 2**

Särskilt yttrande

05. Slutrapport allmänna valen 2026, för godkännande
VLN 2026/25

Analys och rekommendationer

Utgångspunkt

Genomförandet av allmänna val är en av kommunens mest grundläggande demokratiska uppgifter. Kraven på rättssäkerhet, noggrannhet, förberedelse och organisatorisk motståndskraft måste därför vara mycket höga. Valet ska så långt det är praktiskt möjligt genomföras utan organisatoriska fel, och problem som har identifierats vid tidigare val ska inte behöva upptäckas på nytt när nästa val redan pågår.

Valkansliets slutrapport identifierar flera viktiga utvecklingsområden. Analysen nedan delar många av rapportens slutsatser, men bedömer att förbättringsarbetet behöver gå längre och i högre grad inriktas på projektledning, operativ riskhantering, ansvarsfördelning, kompetenssäkring, redundans och uppföljning.

Valorganisationen har blivit mer omfattande och komplex. Antalet röstberättigade har ökat, fler valdistrikt har tillkommit, förtidsröstningen har vuxit kraftigt och nya krav på digitalisering, kontroll, säkerhet och incidentrapportering har tillkommit. Detta bör inte enbart mötas med mer personal. Även själva organisationsmodellen behöver utvecklas.

1. Organisera valet som flera samordnade delprojekt

Valet bör inte planeras och följas upp som ett enda stort sammanhållet projekt. Genomförandet består av flera parallella och ömsesidigt beroende delar med olika risker, tidsplaner, kompetensbehov och kontrollpunkter.

Exempel på delprojekt är rekrytering och bemanning, utbildning och kompetenssäkring, förtidsröstning, vallokaler och valdag, lokaler och fastighetsfrågor, IT, material och utrustning, valsedelslogistik, ambulerande röstmottagning, incidenthantering, valnatt, preliminär rösträkning samt kommunikation och information.

Varje delprojekt bör ha en tydligt utsedd ansvarig funktion, egen tidplan, milstolpar, kontrollpunkter, reservrutiner och definierade eskaleringsvägar. Den övergripande projektledningen ska samordna beroendena mellan delprojekten och följa upp att kritiska moment blir klara i rätt tid.

2. Skilj operativ riskanalys från risk- och sårbarhetsarbete

Kommunens säkerhetsarbete, verksamhetsskyddsanalys och risk- och sårbarhetsarbete är viktiga, men de fyller inte samma funktion som operativa riskanalyser för valets olika delprojekt.

Varje delprojekt bör därför ha en egen riskanalys som minst beskriver risk, sannolikhet, konsekvens, förebyggande åtgärd, reservåtgärd, ansvarig funktion och tidpunkt för kontroll.

Även externa beroenden måste ingå i riskanalysen. Kommunen kan inte alltid påverka orsaken till ett externt fel, men organisationen bör kunna upptäcka en avvikelse tidigt, bedöma konsekvenserna och aktivera de reservåtgärder som kommunen faktiskt råder över. Erfarenheterna från försenade leveranser av förtidsröster under valet 2026 är ett tydligt exempel. Kritiska leveranser bör följas genom förutbestämda kontrollpunkter och eskaleringsnivåer, inte endast genom en slutlig leveranstid.

3. Inför tydlig incidentledning och eskalering

Incidentrapportering är endast första steget. Det måste också finnas en tydlig modell för vad som händer efter att en incident har rapporterats.

Incidenter bör klassificeras efter allvarlighetsgrad och få definierade ansvariga, åtgärdstider och eskaleringsvägar. Det bör vara tydligt vem som får fatta beslut i en pressad situation, när valsamordningen ska informeras och när valnämndens presidium, säkerhetsfunktion eller annan kommunal funktion ska kopplas in.

Efter en allvarligare incident bör det även finnas krav på dokumenterad uppföljning så att erfarenheten kan föras in i kommande riskanalyser och utbildningar.

4. Gör tidigare brister till obligatoriska kontrollpunkter

Återkommande problem bör inte hanteras som nya utvecklingsområden efter varje val. När ett problem har identifierats vid ett tidigare val bör det föras in i nästa vals projektplan som en särskild kontrollpunkt med ansvarig funktion och slutdatum.

Det gäller exempelvis skyltning, trånga lokaler, väljarflöden, gemensamma entréer, material, tillträde, larm, nycklar, vilorum och andra återkommande praktiska frågor.

5. Skärp urvalet av ordförande och vice ordförande

Ordförande och vice ordförande har ett särskilt ansvar för ledning, ordning och kvalitet i vallokalen. Urvalet till dessa roller bör därför vara mer än en fråga om tillgänglighet och tidigare deltagande.

Det bör finnas tydliga kriterier för erfarenhet, noggrannhet, omdöme, ledarskap, stresstålighet och förmåga att följa och förmedla instruktioner. Erfarenheter från tidigare val bör dokumenteras och användas vid framtida tillsättningar.

6. Stärk kompetenssäkringen av röstmottagare

Röstmottagarna har ett mycket viktigt uppdrag, men är till stor del tillfälligt rekryterade valarbetare. Genomförd utbildning är därför inte samma sak som verifierad kompetens.

Särskilt ordförande och vice ordförande bör före valdagen praktiskt kunna visa att de behärskar kritiska moment, exempelvis valurnans hantering och förslutning, röstlängd, budröster och förtidsröster, korrigering av fel, valsedelställ, incidenthantering, stängning, rösträkning, paketering och överlämning.

Utbildningen bör i större utsträckning innehålla praktiska övningar och kontrollmoment. Egen observation från valet 2026 visar exempelvis att en vallokal vid öppning inte visste hur den aktuella valurnan skulle förslutas för att röstmottagningen skulle kunna starta. En sådan kunskapslucka bör upptäckas under utbildning eller genom kontroll före öppning, inte när väljarna redan ska tas emot.

7. Standardisera kritisk utrustning

Kritisk utrustning bör standardiseras så långt det är praktiskt möjligt. Olika modeller av valurnor och annan utrustning skapar onödig variation i arbetsmoment som måste utföras korrekt.

Om flera modeller ändå används ska de ingå i den praktiska utbildningen och tydliga instruktioner ska följa utrustningen. Målet bör vara att en röstmottagare inte ska behöva improvisera kring ett kritiskt moment på valdagen.

8. Inför en tydlig och spårbar öppningskontroll

Den checklista som används inför öppnandet av vallokaler bör ses över och standardiseras. Det bör även utredas om kontrollen kan digitaliseras så att ordförande eller vice ordförande i varje vallokal aktivt bekräftar att lokalen är färdigställd före öppning.

Valkansliet bör centralt kunna följa status för samtliga vallokaler och direkt se vilka lokaler som är klara, vilka som har mindre avvikelser och vilka som behöver omedelbart stöd.

Kontrollen bör bland annat omfatta valurna, bemanning, röstlängd, valsedlar, valsedelställ, skyltning, tillgänglighet, larm, nycklar, material, teknisk utrustning och ansvarsfördelning.

9. Stärk skyddet för valhemligheten och hanteringen av otillåten påverkan

Rapporter om gruppröstning, anhöriga som påverkar väljare och andra situationer där valhemligheten riskerar att försvagas behöver analyseras som ett eget organisatoriskt område.

Åtgärderna bör omfatta både utbildning och lokalernas utformning. Bemanning, placering av valbås, möjligheten till uppsikt och tydliga rutiner för hur personalen ska ingripa vid misstänkt påverkan behöver ingå i de lokala riskanalyserna.

Lokaler med återkommande eller ovanligt många incidenter bör analyseras särskilt inför nästa val.

10. Säkerställ IT-reservdrift och tydliga övergångsrutiner

Digitaliseringen skapar effektivitet men också nya beroenden. För varje kritiskt IT-system bör det finnas en dokumenterad reservrutin för internetavbrott, systemfel och andra störningar.

Det ska vara tydligt vem som fattar beslut om övergång till reservdrift, hur röstmottagningen fortsätter under störningen, hur information dokumenteras och hur verksamheten återgår till ordinarie system när felet är åtgärdat.

Reservrutinerna bör övas praktiskt, inte enbart beskrivas i instruktioner.

11. Dimensionera förtidsröstningen efter toppbelastning

Förtidsröstningen har vuxit kraftigt och belastningen är inte jämnt fördelad mellan dagar eller lokaler. Bemanning, antal valbås, öppettider och lokalkapacitet bör därför dimensioneras efter förväntad toppbelastning snarare än efter genomsnittlig belastning.

När en lokal når en förutbestämd belastningsnivå bör det finnas tydliga åtgärder för förstärkning. Det kan gälla extra personal, kövärdar, ytterligare valbås eller annan lokal förstärkning.

12. Färdigställ förtidsröstningslokalerna i förväg

Förtidsröstningslokalerna bör som huvudregel byggas upp och funktionstestas dagen innan de öppnar. Det ger tid att upptäcka brister i lokal, teknik, material, valsedelställ, skyltning och bemanning innan de första väljarna kommer.

Detta bör ses som en praktisk generalrepetition och en obligatorisk kontrollpunkt i projektplanen.

13. Säkerställ röstmottagarnas arbetsmiljö, vila och måltider

Röstmottagarna arbetar långa och ansvarsfulla pass under både förtidsröstningen och valdagen. Arbetsmiljön i vallokalen är därför inte en sidofråga utan en del av valorganisationens förmåga att upprätthålla bemanning, koncentration och noggrannhet under hela arbetspasset.

Frågor om röstmottagarnas arbetsmiljö, vilorum, möjlighet att värma och förvara mat samt lokalernas praktiska funktion har lyfts återkommande inför tidigare val. Dessa frågor bör därför inte längre behandlas som enskilda lokala avvikelser, utan som grundkrav vid godkännande av vallokaler och förtidsröstningslokaler.

Samtliga vallokaler bör som grundkrav ha tillgång till ett avskilt personal- och vilorum med bord och stolar samt möjlighet att förvara och värma mat, tillgång till dricksvatten, lämpliga toaletter och rimliga förutsättningar för raster.

Bristande möjligheter till vila och måltider kan få kedjeeffekter för bemanningen. Om en röstmottagare behöver lämna lokalen för att åka hem, köpa mat eller hitta en plats för återhämtning skapas ett onödigt beroende av transporter och andra yttre omständigheter. En försening på vägen tillbaka kan i praktiken innebära att vallokalen under en längre tid arbetar med lägre bemanning än planerat.

Arbetsmiljö och bemanning bör därför behandlas tillsammans i den operativa riskanalysen.

14. Minska personberoendet i valkansliet

Valorganisationen bör inte vara beroende av att ett fåtal nyckelpersoner kan arbeta mycket långa pass eller bära flera kritiska funktioner samtidigt. Inför nästa val bör det finnas tydliga ställföreträdande funktioner och dubbel kompetens för kritiska arbetsuppgifter.

Staben bör förstärkas redan under förtidsröstningen och skiftplaneringen bör utformas så att organisationen behåller ledningsförmåga även vid sjukdom, hög belastning eller andra avvikelser.

15. Formalisera handledarfunktionen i förtidsröstningen

Handledarfunktionen i förtidsröstningen bör utvecklas till en tydligt definierad samordnande eller arbetsledande roll. Funktionen bör ha skriftligt mandat, särskild utbildning, tydliga eskaleringsvägar och tillräcklig ersättning.

I större lokaler bör det övervägas om det behövs ytterligare en samordnande funktion eller en ersättare för att minska sårbarheten.

16. Gör ambulerande röstmottagning till ett tydligt eget delprojekt

Ambulerande röstmottagning skiljer sig från arbetet i fasta röstningslokaler och bör behandlas som ett eget delprojekt med egen bemanning, utbildning, säkerhetsanalys, utrustning och reservplanering.

Ambulerande röstmottagare bör inte i sådan omfattning vara dubbelbokade i den ordinarie förtidsröstningen att ett ökat behov av ambulerande insatser omedelbart skapar bemanningsproblem i fasta lokaler.

17. Behandla valsedelsdistributionen som ett ordinarie uppdrag

När valnämnden beslutar att kommunen ska ta emot och distribuera partiernas valsedlar är detta inte en frivillig extratjänst, utan en beslutad del av valgenomförandet. Uppdraget bör därför dimensioneras och kvalitetssäkras som andra kritiska delar av valorganisationen.

Partierna ska kunna lämna över valsedlarna till kommunen och därefter kunna utgå från att distribution, lagerhållning och påfyllnad fungerar enligt nämndens beslut.

18. Bygg upp större redundans i valsedelslagret

Valsedelshanteringen bör dimensioneras utifrån risk och inte enbart normalförbrukning. Det bör finnas tillräckligt ordinarie lager, ett tydligt reservlager, definierade miniminivåer, löpande inventering och möjlighet till snabb akut påfyllnad.

Systemet bör kunna hantera att en större mängd valsedlar förstörs, försvinner, placeras fel eller måste ersättas utan att röstmottagningen påverkas under längre tid.

19. Säkerställ säkerheten kring mottagning och lager av valsedlar

Mottagningen av partiernas valsedlar och den efterföljande lagerhållningen är en känslig del av valkedjan och bör omfattas av en särskild operativ riskanalys.

Egen observation vid inlämningen i Veddesta var att personal kunde kontaktas via en uppsatt telefonuppgift och själva kom till lagerlokalen för att ta emot leveransen. Det bör analyseras om rutinen ger tillräckligt skydd för både personal och valmaterial.

Analysen bör omfatta verifiering av den som lämnar material, behörighet till lager, ensamarbete, överlämningspunkt, möjlighet att snabbt tillkalla stöd, dokumenterad in- och utleverans, intrång, sabotage samt om reservlager bör förvaras separat.

20. Dimensionera valnatten och den preliminära rösträkningen som egna kapacitetskritiska moment

Valnatten och den preliminära rösträkningen bör planeras som egna kapacitetskritiska delar av projektet. Bemanning, reservpersonal, arbetsledning, raster och kompetens behöver dimensioneras utifrån realistiska volymer och inte enbart tidigare val.

Långa arbetspass och rösträkning långt in på natten ökar sårbarheten för misstag. Planeringen bör därför innehålla tydliga bemanningsreserver och en modell för avlösning när arbetet drar ut på tiden.

21. Inför tydlig ändringsstyrning och en gemensam informationskälla

Under ett val kan instruktioner och förutsättningar förändras snabbt. Det måste därför vara tydligt vilken information som är aktuell och vem som har mandat att ändra en rutin.

Alla väsentliga ändringar bör versionshanteras och kommuniceras genom en gemensam kanal. Röstmottagare, handledare, ordförande, vice ordförande och stab ska kunna kontrollera vilken instruktion som gäller utan risk för att äldre besked fortsätter att användas parallellt.

22. Stärk valnämndens styrverktyg och insyn i valorganisationen

Valnämnden har det yttersta ansvaret för kommunens valorganisation och behöver därför ha tillräckliga styrverktyg och insyn för att kunna följa arbetet, bedöma risker och vid behov fatta beslut om åtgärder.

Nämnden får redan löpande information inför ett val. Utvecklingsbehovet handlar därför främst om kvaliteten och strukturen på styrinformationen, inte om antalet rapporteringstillfällen.

Den löpande återrapporteringen bör tydligare utgå från valorganisationens delprojekt, identifierade risker, beslutade åtgärder och eventuella avvikelser. Nämnden bör kunna följa vilka risker som finns, hur de bedöms, vem som ansvarar för att hantera dem och om beslutade riskreducerande åtgärder har genomförts.

Som ett konkret styrverktyg bör de operativa riskanalyserna för valets olika delprojekt underställas valnämnden för godkännande. Därigenom får nämnden möjlighet att bedöma om väsentliga risker har identifierats och om planerade åtgärder och reservrutiner är tillräckliga.

Det innebär inte att valnämnden ska detaljstyra valkansliets operativa arbete. Den operativa ledningen ligger fortsatt hos valkansliet och förvaltningen. Nämndens uppgift är att ange ramarna, säkerställa att riskerna är kända och hanterade samt följa att organisationen har tillräckliga förutsättningar för att genomföra valet på ett rättssäkert och robust sätt.

23. Omvandla slutrapportens rekommendationer till en åtgärdsplan

Slutrapportens utvecklingsområden bör omsättas i en konkret åtgärdsplan som valnämnden kan följa över mandatperioden.

Varje större åtgärd bör ha en ansvarig funktion, en tidsfrist, en definierad kontrollpunkt och en form för återrapportering till nämnden. På så sätt blir det möjligt att kontrollera att identifierade brister faktiskt är åtgärdade innan nästa valperiod börjar.

Sammanfattande bedömning

Valkansliets slutrapport ger en viktig grund för förbättringsarbetet, men de organisatoriska lärdomarna bör omsättas i en tydligare och mer styrbar modell inför nästa val.

Den viktigaste förändringen är att gå från en modell där valet i huvudsak hanteras som ett stort samlat projekt till en struktur med flera samordnade delprojekt. Varje del behöver tydlig ansvarsfördelning, operativ riskanalys, kompetenssäkring, kontrollpunkter, reservrutiner och dokumenterad uppföljning.

Målet är en valorganisation som är mindre personberoende, mer förutsebar och bättre rustad att upptäcka avvikelser innan de utvecklas till problem. De brister som redan är kända ska åtgärdas före nästa val, och valnämnden ska kunna följa att så faktiskt sker.

_____

Patrik Söderberg
Sverigedemokraterna